

Дуо билан эл кўқарар **3**

ТАЛАБА-КЕЛИН МАСЪУЛИЯТИ **4**

Тарози посангиси **6**

Меҳмон улугми, ёки мезбон? **8**

ХОТИРА УЛУҒДИР, ҚАДР АБАДИЙ

Шоберди бобо Менглиев Нишон туманидаги Гулистон маҳалла фуқаролар йиғинида умргузаронлик қилади. 2010 йилда Президентимиз фармони билан “Шухрат” медали билан тақдирланган. Бугунги кунда юз ёшдан ошган қашқадарёлик кексалар орасида ёши энг улуг инсонлардан бири сифатида эътироф этилмоқда.

— Шундай дорилмомон, тинч, тўқинчилик замонидан бизга ўхшаган нуруний отахон ва онахонларни эъзозлаб, ҳурмат-иззатимизни жойига қўяётган Юртбошимизга минг раҳмат! Ҳар йили 9 май арафасида болаларим, невараларим билан Қарши шаҳрини айланиб келаман. Бўлаётган ўзгариш, ободончиликларни кўриб кўзларим қувнайди. Кейин Хотира майдонини зиёрат қилиб, кейин шундай ёруғ кунларгача етиб келолмаган ёру биродарларимни йўқлайман...

Шоберди ота шу сўзларни айтаётиб бир лаҳза жим қолди. Бобосининг кипригига илинган кўз ёшларини невараси Ўғилой секингина артиб қўяди, яна ўтмишдаги ҳикояларидан сўзлаб беришга ундайди.

Шавкат СУЛТОНОВ,
“Оила ва жамият” муҳбири.

Э х т и р о м

ОДАМЗОТНИНГ БУЮК БОЙЛИГИ

Кўпинча бу дунёнинг ўткинчи ҳою-ҳавас, зебу зийнат, мақтов-ёлғонларига берилиб, кўзимиз ўнгида, юрагимиз тўрида оқиб ётган улкан дарёни унутиб қўямиз. Унинг номи ХОТИРАдир.

Инсон зоти пайдо бўлибдики, унга Яратган томонидан инъом этилган неъматлар ичидан у энг азиз ва муқаррамдир. Тўғри, уни биз қўл билан ушлолмаймиз, кўз билан кўролмаймиз. Лекин бу туйғунинг куч-қудратини ҳеч қандай компьютер ёки ускуна ҳам ўлчаб, баҳолаб беролмайди. Негаки, у одамзотни суяб турадиган, ўтмиш ва келажакни боғлайдиган мустаҳкам кўприк — ХОТИРАдир!

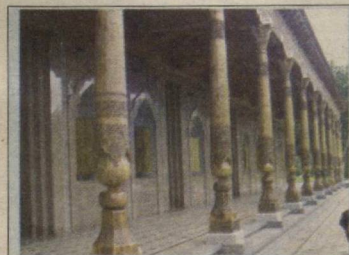
Истиқлол шарофати туфайли озод ва обод Ватанимизда шахсан Юртбошимиз ташаббуси ва раҳнамолигида Хотирага рамзий маънода ҳайкал қўйилди десак, муболага бўлмайди. Мамлакатимизнинг бош майдони бўлмиш — Мустақиллик майдони йилнинг тўрт фаслида ҳам меҳмон мезбонлар билан гавжум. Айниқса, баҳорнинг сўнги ойида бу манзилда ўзгача руҳ, манзара ҳукмрон бўлади: юртимизнинг турли гушаларида умргузаронлик қилаётган, яқин ўтмишнинг жонли шоҳидлари саналган отахон онахонлар суюкли неварачевараларини етаклаб зиёратга отланади. “Хотира китоби”да номлари зарҳал ҳарфларда битилган ёру биродарлари, қадрдон жигарғўшаларини эслаб, кўзлари ёшга тўлади. Халқимизнинг тенгсиз меҳроқибати, бағрикенглиги тимсоли бўлган ОНА ҳайкали пойизга гуллар қўйишади.

Муазам пойтахтимизга дунёнинг қатор давлатларидан таширф буюраётган сайёҳлар ҳам бу майдонга қадам босганларида бир лаҳза сукутга чўмиб, ўтганлар руҳи олдида таъзим бажо келтирадилар. Улар, табиийки, тинчлик ва осойишталик, барқарорлик ва ҳамжиҳатлик, тўқинчилик ва бунёдкорлик маконига айланган Ўзбекистонимизнинг ҳар бир ҳудудида инсон хотираси ва қадр-қимматини эъзозлаш йўлида амалга оширилган бу каби хайрли ишларга таҳсинлар айтишади.

Энг ибратли жиҳати, фақат 9 май — Хотира ва қадрлаш кунидagina эмас, балки йилнинг исталган пайтида юртимизнинг ҳар бир бурчагида ўтган авлод-аждодларимиз руҳини шод қилиш, уларнинг савобли анъаналарини давом эттириш ва ҳаёт бўлган дуоғўй кексаларни эъзозлаб, ҳурмат-иззатини жой-жойига қўйиш борасида ибратли тадбирлар амалга оширилади. Бу эса келажакимиз ворислари бўлган ёш авлод тарбиясида катта аҳамиятга эгадир.

Хотира абадий, қадр эса эзгулик, яхшиликка йўғрилган ибратли амалдир. Шундай экан, ҳар кун, ҳар лаҳза жаннатмонанд юртимизда Тинчлик аталмиш улуг бойлиқнинг қадрига етиб, фарзандларимиз юрагида ҳам буюк хотирага мустаҳкам пойдевор қўйлик! Ана шундагина “Тарихий хотирасиз келажак йўқ!” деган ҳикматли баҳорат чин маънода ўз ҳаётини исботини топади.

Норқобил ЖАЛИЛ

«МАТБУОТ ТАРҚАТУВЧИ»
АКЦИЯДОРЛИК КОМПАНИЯСИ
барча юртдошларимизни
ХОТИРА ВА ҚАДРЛАШ КУНИ
билан самимий табриклайди!

КАТТАЛАР

Биз бердик ҳар қачон катталарга йўл,
Ёши улунники уйланинг тўри.
Катталар узатди олдин бизга қўл,
Оёқда тик қўймай келтирдик сўри.

Гурушда тингладик уларни жимжит,
Иззатни келтириб сузиб турдик чой.
Кирмади димоққа ҳасад деган ҳид
Уларга бўлганда: болни, юмшоқ жой.

Уларнинг ҳурматин айладик бажо,
Бизлардан олдинда юрдилар бешак.
Ўзларни нуруний ўтмиш деб аммо
Бизларни доимо билди келажак.

Катталар олдинда юрдилар дадил,
Ортидан эргашди келажати — биз.
Олдинга ўтишга ҳеч қўймади йўл,
Кексалик уларни кучди шубҳасиз.

Биз ўтмиш йўймадик ҳеч бирин сира,
Йўлбошчи айладик келажак каби.
Қушларни бизларга этган бокира
Жангларда уларнинг жанговар сафи.

...Мақтабни энди тамомла-
ган йилим эди. Отанинг тав-
сияси билан ҳозирги Низомий
номидаги Тошкент давлат пе-
дагогика университетининг
бошланғич таълим факультети-
га қабул қилдим. Тақдир
экан, шу йили туман ва вилоят-
да ўз касбининг фидойиси, мо-
хир иқтисодчи сифатида танил-
ган отам — Алибой Сарибоев
46 ёшида, ҳеч қутилмаганда
оламдан ўтди. Онам Марзия
опа олий тоифали ҳамшира
эди. Бир ўзи саккиз фарзанд-
ни уйли-жойли қилиш мақсади-
да бор кучини аямади. Мен ҳам
қараб турмадим. Қўлимдан кел-
ганича кўмаклашдим.

ОТАМ ДУОСИНИ ОЛГАНМАН

Оллоҳ қўлла-
са инсон ниятига
э р и ш а в е р а р
экан. Бугун бар-
чамиз олий маъ-
лумотли, ўзимиз
эгаллаган соҳа-
нинг билимдони
бўлиб вояга ет-
дик. Ота-онам
яхши инсонлар
бўлган эканки,
бугун бизни ким
учратса фалон-
чининг боласимисан, баракал-
ла, умрингдан барака топгин,

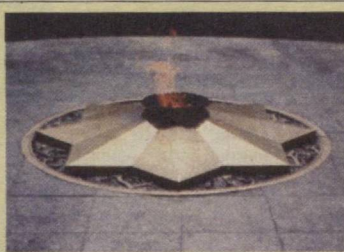
ота-онаси яхши инсонлар эди,
деб дуо қилади. Ана шунда кўз

ёшларимни яширолмайман.

Яхшиямки, отанинг тав-
сияси билан тарбиячилик кас-
бини танлаган эканман. Ҳозир-
ги кунда туманимиздаги 10-
мактабгача таълим муассаса-
сида тарбиячи бўлиб ишлап-
ман. Эрта тонгда ишга отланар-
канман, кичкинтойларни кўриб
губорим кетади. Уларга терму-
либ, хаёлан болага айланаман.
Шунда гойибона бўлса-да, раҳ-
матли отам билан суҳбатлаша-
ман: "Отажон, меҳрибоним, мен
сиздан бир умр миннатдорман.
Бу кунларни кўрсангиз эди..."

Гулчехра МАМАТКУЛОВА,
Оққўрғон тумани.

Хотира улуг, қадр абадийдир.
Эзгулик ва гўзаллик замирида эса
ҳамиша инсон тақдири, савобли
амаллар устувор бўлади.
9 май — Хотира ва қадрлаш
куну муносабати билан

“НУРОНИЙ” ЖАМФАРМАСИНИНГ
ҚАРШИ ТУМАН БЎЛИМИ ЖАМОАСИ

барча юртдошларимизга меҳр-оқибат ва хайрли фазилатлар
йўлдош бўлишини тилайди!

УМРЛАР
БЎЛАДИКИ...

Бобоназар Ражабов 1951 йилда Қарши ту-
манидаги Қовчин қишлоғида туғилиб вояга
етди. Андижон пахтачилик институтини муваф-
фақиятли тугаллагач, Қарши чўлида ўз фаоли-
ятини дастлаб шогирдликдан бошлади. Устоз-
лари Павел Пак, Рустам Очиловлар ёрдамида
эгаллаган касби сирларини ўрганди.

— Ўшанда 70-йиллар ўрталари эди. Энди-
гина ишга келган пайтим Бобоназар аканинг
доно маслаҳатларига қўлоқ солганман, — дея
хотирлайди Таллимаржон "Сувоқава" корхона-
си бошлиғи Муҳиддин Пакиров. — У киши на-
фақат менга, балки бошқаларга ҳам чин маъ-
нода устозлик қилган.

Ҳаётнинг мезони шундай. Инсон ўз умри
давомида изидан яхши ном, хайрли ишларни
қолдиришга ҳаракат қилади. Шу маънода Бо-
боназар Ражабов қисқа умр кўрган бўлса-да,
унинг тириклик маҳали амалга оширган эзгу
ишлари эслашга, эъзозлашга аризуликдир.

Уша йиллари Қарши чўли энди ўзлаштирила
бошланган кезлар. Амударё сувини 132 метр
баландликка кўтариб берувчи улкан насос стан-
цияларини бенуқсон ишлатиш "Қарши магист-
раль каналидан фойдаланиш" бошқармаси жа-
моасидан катта масъулият талаб қиларди. Бо-
боназар Ражабов ҳам раҳбар, ҳам ташкилотчи
сифатида ана шундай оғир вазифани шараф
билан бажара олди. У камтарлиги билан эл на-
зарига тушди. Таллимаржон шахрида турли раҳ-
барлик ишларида хизмат қилган йиллари ҳам
тиним билмади. Энг қувончлиси, у ўзининг фи-
дойи меҳнати самарасидан завқланиб яшади.

— Дадамни чўлга йўлланма билан ишга юбо-
ришганида мен жуда ёш эдим, — эслайди
тўнғич ўғли Озоджон. — Болалигимиз шу ша-
ҳарчада ўтган. Бугунги кунда укаларим Азиз-
жон, Лазизжон билан биргаликда падари буз-
рукворимиз бошлаган савобли ишларни давом
эттираямиз.

Етти нафар фарзандни ҳеч кимдан кам қил-
май улғайтирган Умида ая қизлари Дилшода, Ди-
лафрузларни ҳам отаси сингари меҳнатсевар,
ширинсўз қилиб тарбиялагани кўпларга ибрат
бўлади. Бугун бу табаррук инсонни Ҳаким Ами-
нов, Кўпайсин Жабборов, Абдураззоқ Худойбер-
диев, Ражабдурди Аннаев, Хўжам Дўстмуродов,
Қамариддин Муҳаммедов сингари сафдошлари
ҳам чуқур ҳурмат билан хотирлашади.

Шавкат СУЛТОНОВ,
"Оила ва жамият" муҳбири.

ЛУФАТ — тилимида

"тилдаги сўз ва иборалар
маъноларининг изоҳла-
ри"ни англатадиган "лу-
фат" сўзининг асл маъно-
си жуда қизиқ. "Ўзбек ти-
лининг этимологик луфа-
ти"да изоҳланишича, "лу-
фат" сўзининг туб илдизи
"кўп гапирди" деган маъ-
нони англатган сўздан
ҳосил бўлган экан.

Изоҳли луфат. Ўзбекча-
инглизча луфат. Имло лу-
фати.

ЁМБИ — тилимизда ях-
лит қўйма олтин ёки қумуш
"ёмби" сўзи билан ифода-
ланади. Бу сўз қадимги
хитой манбаларида "юань
бао" шаклида келиб, "бой-
лик тўплашнинг бошлани-
ши" деган маънони анг-
латган.

Ўшанда олтиннинг
дастлабки ёмбилари
қўйила бошланган эди.

Газетадан

КОМЕТА — тилимизга
юнон тилидан кириб кел-
ган бу сўз аслида "узун
пахмоқ сочли" деган маъ-
нони англатган. Бу сўз ти-
лимизда "думли юлдуз"
деган ибора билан ҳам
ифодаланади. Унинг "узун
пахмоқ сочли" деб атали-
шига эҳтимол узун нурли
чизиқ кўринишида бўлган-
лиги сабаб бўлгандир.

Ҳар замон-ҳар за-
монда Ер яқинидан
ноёб кометалар ўтиб
қолади.

Журналдан

ҚАЛЛИҚ — тилимизда
унаштирилган қиз бўлажак
куёвга нисбатан "қаллиқ"
сўзи билан ифодаланади.
Хўш, бу сўзнинг туб маъ-
носи қандай маънони анг-
латган? "Ўзбек тилининг
этимологик луфати"да
изоҳланишича, бу сўз
қадимда "қалинлик" шак-
лида бўлган ва "қалин бе-
риб унаштирилган қиз"
мазмунини билдирган.

Мурод қаллиғи билан
тўй кунини маслаҳатла-
шиб олмоқчи эди.

Газетадан

Эшқобил ШУКУР
тайёрлади.

